

Herri Aldizkaria **Otamotz**

2000ko otsaila 54. alea

ORREKALIZATZAILEK
**ZINTZU
MINTZU**
ELIZABETEAK

UDAKO GALA RENA METSA
Uga

Estitxu Sudupe: Orfeoitik dantzalekura

ZENBAT BURU HAINBAT ABURU: SAGARDOTEGIAK

ERREPORTAIA: ESKUALDEKO EKONOMIA

IZERDI PATSETAN: MISO BASIC, ESKUBALOI TALDEKO ENTRENATZAILE

LA SALLE - LEGAZPI

ikastetxea

Iñigo Loiola kalea, 7

Tfnoa: 943 72 15 14

943 72 50 56

Fax: 943 72 56 73

e-mail: leglasalleiz@planalfa.es

Matrikulazio epea: otsailaren 7tik 18ra

Urretxuko monjen eskolan ateratako argazkiaurtean. Hona hemen koadrila haundi honetako gehientsuenen izenak:
Goikaldeko ilaran: Lourdes Elorza, Lourdes Esnaola, Rosa Mari Uzkiano, Tasita Sanz, Arantza Ortiz, ?, Ines Ortiz eta Margarita Soto.

2. ilaran: Begoña Segurola, Mari Carmen González, Mari Jose Oruesagasti, ?, Maria Luisa Elgarresta, Aurori Paule, Candida Redondo, Lourdes Rodriguez.

3. ilaran: Maria Angeles Ostiza, Mari Carmen Regorigo, Aurori García, ... Ayuso, Maria Luisa Esnaola, Mirentxu Iturrioz, Mari Jose Oiarzabal, Edurne Fernández de Arangiz.

4. ilaran: Mari Carmen del Olmo, Esperanza Pérez, ... Damián, Mari Carmen Fernández, ... Plazaola, Maria Dolores Rodriguez, ?, ?, Belén Herce.

5. ilaran: ... Damián, Elvira Ruiz, Pili Gil, Margari Elías eta Beatriz Larrañaga.

Aldizkari honek Eusko Jaurlaritzako Kultura Saila eta Hizkuntza Politikarako Sailordetzak, Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura eta Euskara Departamenduak, Urretxuko udalak eta Zumarragako udalak emandako diru laguntza jaso du

Argitaratzailea: Zintzo Mintzo Euskaltzaileen Elkartea, Labeaga kalea 12, 20700 Urretxu. Tel:943725775

Koordinatzailea: Asier Zaldúa **Erredakzio kontseilua:** Unai Alzelai, Aintzane Arizmendiarieta, Jon Balenziaga, Gorka Erostarbe, Jonmikel Insausti, Jon Ormazabal, Amaia Pildain, Marian Toledo, Asier Zaldúa.

Diseinua: Sebas Iturrioz. **Informatikaria:** Jonmikel Insausti. **Inprimategia:** GOI DESIGN - Zumarraga

Lege Gordailua: SS-742/96 **ISSN:** 1136-7318 **Tirada:** 2.000 ale. **Edizio digitala:** <http://www.geocities.com/Athens/Delphi/2202>

Otamotz aldizkariak ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik.

Mutua General de Seguros

Jose Luis Balenziaga

Areizaga, 3 URRETXU tel:722599

Beasain-Durango: EA-EAJ eta EHren arteko akordioa zein hikamikak

Beasain eta Ormaiztegi artekoa amaitu ondoren, gure eskualdearentzat hain garrantzitsua den Beasain-Durango korridorea egiteko lanen jarraipena 2004 urterarte atzeratuko zela ezagutzeak kezka nabarmena sortu zuen gure eskualdeko herriotan.

Dena den, badirudi EA-EAJ eta EHk Foru Aldundian dituzten ordezkariak legealdi honetako aurrekontuan errepide honi dirulaguntza emateko akordio batera iritsi direla. Akordio honen arabera, Ormaiztegi eta Zumarraga bitarteko errepidea egiteko 1.400 milioi pezeta zuzenduko dira aurten, beste 1.400 datorrenean eta 1.600 2002. urtean. Dirulaguntza hauetaz gain, 2003. urtean 1.500 milioi izango dira Deskargako tunelak eraikitzeko. Dena den, Beasain-Durango auzian akordioa lortu duten arren, aurrekontuko puntu guztiak adostea ez dute lortu oraindik.

tzordeko kideak izan ziren.

Alustizaren esanetan EA-EAJk 2000. urterako aurkeztu zuen eta onartu ez genuen Gobernu Foraleko aurrekontuan Beasain-Durango errepiderako 50 milioi soilik aurrikusten ziren eta "aurrekontuak gure oniritzia jaso dezan, ezinbestekoa da Beasain-Durango errepidearen lanei berretzeko epea aurreratzea. Ondoren izan ditugun elkarriketan, ordea, EA-EAJk lanak hasteko epea aurreratzea onartu du eta akordio honetara iritsi izanak orainarte borondate politikorik ez zutela argi utzi du. Oraindik aurrekontuaren atal guztietan ados jarri ez garen arren, pentsioen gaian ez gara ados jarri, aurki Beasain-Durangorako dirua zuzenduko duen aurrekontua aurrera ateratzea espero dugu."

Joxean Alustizak lortutako akor-

ardatzaren epeak atzeratuz gero, honek zeharkatzen dituen herriak Gipuzkoaren garapenetik kanpo geldituko dira."

EA-EAJren ERANTZUNA

EHkoen prentsaurrekoak astebetera EA-EAJko arduradunen erantzuna jaso zuen. Horretarako Zumarraga, Urretxu eta Legazpiko alkateekin batera prentsaurrekoa eskaini zuen Urretxuko Udaletxean Antton Jaime errepide diputatuak.

Jaimeren esanetan "Beasain-Durangok gure lehentasuna du, baina kontuan izan behar da ez dela Bergaran bukatzen, Durangon baizik. Hori dela eta, atzera bota ziren aurrekontuetan Beasain-Durango ardatzerako dirurik ez zegoela esatea ez da zuzena. Bergarako saihebidetako lanen hasiera aurten finkatzen zen eta horretarako hasi berria dugun urterako 900

Akordioaren arabera, Ormaiztegi eta Zumarraga bitarteko errepide berriaren lanak aurten hasi beharko lirateke

Beasain-Durangoren inguruko akordioa lortu badute ere, beraien artean zenbait hikamika izan dituzte azken egunotan gai hau eta Foru Aldundiko aurrekontua direla eta. Herritarrei lortutako akordioaren berri emateko, norberaren postura agertzeko eta lorpenaren "domina zintzilikatzeko" zenbait prentsaurreko eskaini dituzte EA-EAJ eta EHko ordezkariak.

EHren PRENTSAURREKOA

Lehen prentsaurrekoa EHkoek eskaini zuten Zumarragako Amalur elkartearen urtarilaren 7an. Bertan, eskualdeko udaletan EHk dituen zenbait ordezkariarekin batera, Txema Maritxalar eta Joxean Alustiza, Foru Aldundiko Garraio eta Errepide ba-

Joxean Alustiza eta Txema Maritxalar, EHko eskualdeko hainbat kiderekin.

dioaren berri eman ondoren, Txema Maritxalarrek EHk Beasain-Durangori lehentasuna ematearen arrazoiak azaldu zituen. "Bilbo eta Iruñearen arteko lotura egingo duen errepidea denez, ezinbestekoa da Euskal Herria egituratzeko. Gure N1a da. Maltzaga-Urbinari lehentasuna emanez europar ardatza babesten dugu, baina Euskal Herriaren barne egituraketa ahazten dugu. Bestalde, Beasain-Durango

milioitako dirulaguntza eman behar zen eta hurrengo bietarako beste mila urteko. Honetaz gain, 56 milioi aurrikusten ziren Ormaiztegi-Zumarraga errepidearen proiektua egiteko eta errepide hau 2002 eta 2004 urteak bitartean egitea ere jasotzen zuen."

EHren onespina jaso ez zuen aurrekontua defendatu ondoren, Jaimek

Antton Jaime, Zumarraga, Urretxu eta Legazpiko alkateekin.

EA-EAJ:

“Aurrekontuen gainontzeko gaietan adostasuna lortu ezean, ezin dugu bertako dirua erabili”

Ormaiztegi-Zumarraga errepidearen lanei aurren ekiteko EHrekin lortu duten akordioa azaltzeari ekin zion. “EHrekin Ormaiztegi eta Zumarraga bitarteko lanak aurren hasia ahalbidetuko duten dirulaguntzak Foru Aldundiko aurrekontuetan sartzeko akordioa lortu dugu, baina aurrekontuen gainontzeko puntuetan adostasuna lortu ezean ezin dugu aurrekontua aurrera atera eta dirua erabili.”

EH eta EA-EAJren arteko desadostasuna pentsioen gaian datza, “pentsioen arloan dugun desadostasuna oso txikia denez, EHren jokaerak txunditurik utzi gaitu. Aurrekontuen inguruko adostasuna ia erabatekoa da eta gure ustez erabakia EHren esku dago: aurrekontuei baiezkotzea ematen badiete, Ormaiztegi-Zumarraga errepiderako dirua izango da.”

ERANTZUNARI ERANTZUNA

Beasain-Durango auzi honen nondik-norakoak ikusirik, EHkoek EA-EAJkoek erantzutea ez da harrizkoa. Euren esanetan EHk Foru

EH: “Badakite atzera botatuko aurrekontuko egitasmo zehatzak aurrera ateratzeko legeko bideak daudela”

Aldundiko aurrekontu orokorrak ez onartzeagatik Beasain-Durango ardatzeko lanak atzeratuko direla esatea ez da zuzena: “Antton Jaimek badaki atzera botatuko aurrekontuko egitasmo zehatzak, aurrekontu orokorraren onespenez gabe, aurrera ateratzeko legeko bideak daudela. Horretarako Arau Foral proposamena egin beharra dago eta bere esku dago. EA-EAJkoek egiten ez badute, guk egingo dugu Beasain-Durangoarako adostu ditugun 6.400 milioiak onar daitezen.”

EHko batzarkideen iritziz “Antton Jaime Beasain-Durango EHk aurrekontuak onar ditzan erabiltzen ari den tresna da. Berarentzat lehentasuna balu, nola liteke aurrekontu zuten aurrekontuan 56 milioi soilik zuzentzea?” Orainarteko auziari amaiera emateko eta eskualdeko biztanleei gertakizunak argitzeko, EHko ordezkariak Antton Jaimerekin Urola Garaiko edozein herritan Beasain-Durango ardatza gaitzat duen eztabaidan parte hartzeko prest agertu dira.

MASTER HEZKOR

Zumarragako elektrogailu erakusketarik handiena!

Prezio eta modeloetan aukera aparta

Urdaneta, 5 ☎ 72 41 31

ZUMARRAGA

Edergintza

Edergintza tratamenduak
Depilazioak
Solarium

Labeaga, 2 **URRETXU** ☎ 72 25 13

Eskulanetarako eskaioa, pintura edo besterik behar baduzu zatoz hona

Ipeñarrieta, 4 ☎ 943 72 14 20
URRETXU

alejandro albisua

kirol gaiak

Soraluze 6
☎ 72 52 22
ZUMARRAGA

GUREA

Iturgintza

Bainurako altzariak
Gas instalazioak
Berogailuak
Bainuak...

Barrenkale 17- ☎ 72 12 67
20700 **URRETXU**

Mapa Toponimikoaren aurkezpen ekitaldia

Gabonzahar bezperan Jose Luis Ugarte legazpiarrak eta Zintzo-Mintzo elkarteak Urretxu eta Zumarragako toponimoak biltzen dituen mapa aurkeztu zuten Urretxuko udaletxeko Areto Nagusian.

Aurkezpen ekitaldian, Jose Luisekin batera, bi herrietako alkateak,

Pello González eta Aitor Gabilondo eta Zintzo-Mintzoko lehendakaria den Pello Akizu izan ziren.

Bertan herriko ikastetxe, euskaltegi eta kultur talde ezberdinei zenbait mapa banatu zitzaizkien euren egoitzetan jarri ditzaten eta alkateek enmarkaturiko mapa bana jaso zuten udaletxeetarako.

Ondoren aurkezpen ekitaldiko une nagusia heldu zen: Zintzo-Mintzoko kide zen eta toponimiaren inguruko egitasmoaren bultzatzaile nagusia izan zen Joxe Mari Etxanizi omenaldi xumea. Oroigarri moduan bere emazteak eta semeak, Mari Josek eta Josuk, Joxe Marik hain ederki ezagutzen zituen gure mendi inguruetakoa parajeen izenak jasotzen dituen maparen enmarkaturiko mapa bat jaso zuten.

Gogoratu "Urretxu eta Zumarragako toponimia" liburuak argia ikusi ondoren Jose Luis Ugartek eta Zintzo-Mintzok bi herriotako toponimoak bildu eta ezagutzera emateko burututako lanaren bigarren emaitza dela Toponimia Mapa.

Mapa zein liburua herriko liburutendetan zein Zintzo-Mintzoko egoitzan (Labeaga 12, etxeazpian, Goierri elkartearen ondoan) salgai aurki dezakezue. Maparen salneurria 1000 pezetatakoa da (500 Zintzo-Mintzoko bazkideentzat), baina liburuarekin batera erosiz gero (3000 pta., 2000 bazkideentzat) dohainik eskuratuko duzue.

Pello Akizu, José Luis Ugarte, Pello González eta Aitor Gabilondo maparen aurkezpen ekitaldian.

Haurrentzako zinea Pagoeta Antzokian

Aurten ere Zintzo-Mintzo Euskaltzale Taldeak urte hasierarekin batera lehen eta seigarren maila bitarteko haurrentzat zine emanaldia antolatu du igande arratsaldeetarako.

Emanaldiak urtarrilaren 16an hasi ziren eta otsailak 27a bitartean euskaraz eta lagun giroan igande arratsaldeko ordu pare bat igarotzeko aukera izango duzue.

Saioak arratsaldeko 4ak eta erdietan izango dira Pagoeta Antzokian eta orain arte honako filmeak eskaini dira: Xirula magikoa, Astakiloen abenturak eta kalenturak eta Ipar haizearen itzulera.

Azken igandeotan Pagoeta Antzokira hurbildu ez bazarete, oraindik garaiz zaudete. Honakoak dira otsailak 27a bitartean eskainiko diren filmeak:

EGUNA

IZENBURUA

-Otsailak 6	Kalabaza tripontzia (90 minutu)
-Otsailak 13	Bobobobs (50 minutu)
-Otsailak 20	Napoleon, txakurtxo abenturazalea (80 minutu)
-Otsailak 27	Asterix: Menhirkada (80 minutu)

Iburretari: 50 urtetik gora herritarrei zerbitzatzen

Zintzo Mintzorekin batera Zumarraga-Urretxuko jatetxeak euskalduntzeko planean lanean ari diren jatetxeen aurkezpenarekin jarraituz, hilabete honetan tradizio handiko jatetxe bati egin diogu bisita. Iburretari hain zuzen ere.

Orain Iburretari daukan familiak 1943an hartu zuen taberna. Dominika Bastarrika egin zen orduan negozioaren kargu, baina negozioa ez zen berria berarentzat, tabernan bertan hazia baitzen. Dominikaren garaian tabernak egun ez dituen funtzioak betetzen zituen: neska gazteentzako sukaldaritza eskola zen, tabernatik kanpo luntx eta jatorduak zerbitzen ziren... Gero, Dominikaren ordeiz, alabak hasi ziren eta egun, beraietako batek, Ana Aranburuk, darama negozioaren ardura ahizpen laguntzarekin. Anak etxean irakasle ezin hobeak izan ditu, baina bere jakin-minak eta berrikuntza nahiak sukaldari berritzaileekin ikastaroak egitera bultzatu dute.

Jatetxe honek azken urteotan izan ditu aldaketarik nabarmenenak. Berritzerako orduan, Iburretakoek argi izan dute zer nolako jatetxea nahi duten, eta era berean, zer nolako zerbitzua eman behar

duten. Hori lortzeko jarraitu duten ildoetako bat zerbitzua euskaratzen joatearena izan da. Egindako lanaren ondorio dira jatetxearen paisaia linguistikoa (letrero, musika...) dokumentuak (fakturak, karta...) edo lankide berriak hautatzerakoan euskarari ematen zaion garrantzia.

Baina zerbitzua alde batera utzi gabe, Iburretaren altxorra sukaldia denez, urte sasoi honetako menu bat eskatu diogu Anari. Ea zer moduzkoa iruditzen zaizuen!

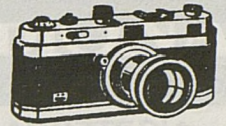
Menua:

- Gratinatutako zainzuriak hojaldrearekin.
- Langostinoak, piper gorriekin, frejitutako baratxuriekin eta piperbeltzarekin eskabetsatuta.
- Labean erretako lupia, gainean patata, tomate eta olioazpin saltsarekin.
- Mamia moussea.

Eta guzti honi laguntzeko txakolin berria.

Datu interesgarri batzuk:

45 pertsonentzako jantokia
Eguneko Menua: 1100pta
Telefonoa: 943.08.19

RENEDO argazkiak

Jarunartzeak • Bataioak • Ezkontzak

Labeaga 52-54 F. URRETXU

☎ 725682

722292

MAPFRE

Aseguru etxea

S.Esnaola, 6 ZUMARRAGA

☎ 72 20 00 faxa: 72 24 00

PLAZAOLA
ITURGINTZA

Bide-Zar 5 ZUMARRAGA

943 72 13 70

Herri Aldizkaria
Otamotz

aldizkarian iragarri
nahi baduzu, deitu

943 72 57 75

telefonora

ALTZARIAK

MERKA-UROLA

Mugitegi, 17 Tel. eta faxa 943 72 58 28
URRETXU

Otsaileko agenda

-Haur eta gazteentzako ekintzak

-Larunbatetan festara

Haurrentzako eskulanak, kaskazuriren eskutik.

Larunbatero Urretxuko Kultur Etxean, dohainik, 11etatik 1ak arte.

-Haurrentzako zinea

Lehenengo mailatik seigarren maila bitartean.

Igandero, arratsaldeko 4,30etan, Pagoeta Antzokian. Sarrera 100 pezeta.

-Alkoholik gabeko diskoteka

Golden dantzalekuan, igandeetan, 5etatik aurrera.

-Musika

-Santa Agedako koplak

Otsailaren 4ean, arratsaldean, Goiargi eta Kimets Goiargi abesbatzak alde bate tik eta ikastetxeetako haurrak bestetik, bi herrietako kaleetan abesten ibiliko dira.

-Urretxuko txistulariak

Igandero, goizeko 9,30etatik aurrera, kalejira Urretxuko kaleetan zehar.

-Antxinako Ama txistulari taldea

Igandero kalejira Zumarragako kaleetan.

-Zumarragako musika bandaren kontzertua, otsailaren 6an.

-Erakusketak

-Garagardo erakusketa

Unai Izagirre eta Pedro Mª Herasen era kusketa otsailaren 3tik 13ra bitartean Juan de Lizarazun.

-Pintura erakusketa

Xabier Gabilondoren pintura erakusketa, otsailaren 4tik 13ra Itarte Etxean.

-Argazki erakusketa

Urola K.E.ren historia argazkitan, otsailaren 18tik 27ra Itarte Etxean.

-Ikastaroak

-Pintura ikastaroa (oleoa)

Javier Soto irakaslearekin, otsailaren 2tik aurrera Kultur Etxean.

-Dantza ikastaroak

Lurra Dantza Taldeak antolatuta, Ihauterietako dantza ikastaroa. Ostiraletan, otsailaren 4tik 25era, gaueko hamarretan Gainzuri ikastetxean.

Mairik antolatuta, fandango eta arin-arin ikastaroa. Otsailaren 1 eta 3an. Zumarragako Gizarte zerbitzuen zen truan. Arratsaldeko 4etatik 5,30ak arte.

Prezioa: bazkideak 1.500 pzta.
bazkide ez direnak: 2.000 pzta.

-Argazki eta bideo oinarritzko ikastaroa

Mairik antolatuta, otsailaren 22, 24 eta 29an. Kultur Etxean, arratsaldeko 4etatik 5,30etara.

Prezioa: bazkideak: 500 pzta.
bazkide ez direnak: 800 pzta.

-Kirolak

-Goiherri K.E.k antolatuta Arabara irteera otsailaren 27an: Altube-Burbona-Garrastatxu-Orozko.

-Lehiaketak

-Antzerki Asteko kartela aukeratzeko deialdia. Oinarriak Kultur Etxean eta Zumarragako Udaletxean.

Txotx! Sagardotegietara joateko ohiturarik ba al duzue?

Benito Fernández

Urtero joateko ohitura dut, behin denboraldi hasieran eta bigarren goz bukaeran. Asko atsegin dut, bertako giroa oso ona izaten baita.

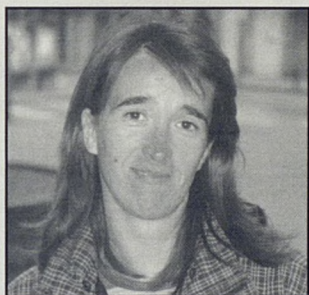
Normalean Ataunera eta Legorretara joaten gara.

Mª Angeles San Martín

Etxetik kanpo afaltzeko ohiturarik ez dugunez, sagardotegietara ere ez gara joaten.

Semea, orde, sarritan joaten da.

Alazne Alzelai

Sagardotegi denboraldia neguan denez, gutxitan joaten naiz, eskizalea bainaiz. Hala ere, noiz ere behin joaten naiz, giroa asko atsegin baitut. Normalean Hernani, Astigarraga.. ingurura joaten gara.

Virginia Alonso

Sagardoa atsegin ez dudana arren, sarritan joaten naiz, janaria eta giroa oso onak baitira. Ordizia, Lazkao, Ataunera... joaten naiz. Sagardoa ez dudanez atsegin, nahiago dut eserita afaldu.

BIONA

AROTEGIA

Altzariak neurrira

☎ eta faxa: 72 02 55
Erratzu, z/g URRETXU

Argitarapen honen edizioa laguntzaile:

En la edición de esta publicación colabora:

kutxa

fundazioa
fundación

EDURNE

JANTZIDENDA

Piedad, 18 ☎ 943 721417 ZUMARRAGA

- Dietetika
- Estetika

Bidezar, 7 ☎ 72 36 52

BILINTX
LIBURUDENDA

EUSKAL KULTURGINTZA, S.A.

-Fermín Calbetón, 21 Telf. 420080-420224

Fax: 422363 20003 DONOSTIA

-Fermín Calbetón, 30

Telf. 422696 20003 DONOSTIA

-República Argentina, 4 Telf. 626817

Fax: 626817 20300 IRUN

-Arostegieta, z/g. Telf. 673533

Fax: 673500 20400 TOLOSA

-Ibargarai, 12 Telf. 764050

Fax: 764050 20570 BERGARA

UGA: Estitxu Suduperen izen artistikoa

Estitxu Suduperekin, Donostiako Orfeoian abesten ari zela eta, lehenago ere hitz egin izan dugu Otamotzen. Baina orain berarengana jo dugu musika diskoari heldu diolako. Tolosan dantza musika ekoizpen lanean aritzen den Carl Watermark berak sortutako kantak abestuko zituen neskaren

baten bila zebilela, Estitxu aurkeztu eta bera aukeratu zuen. Diska Gabonetan atera dute merkatura eta herriko tabernetan ere entzuteko aukera izan dugu. Estitxu oso gustura dago egindako lanarekin eta udaberrian zuzenean emango dituzten kontzertuei ez die beldurrik.

Orainarte zer moduzko esperientzia izan da?

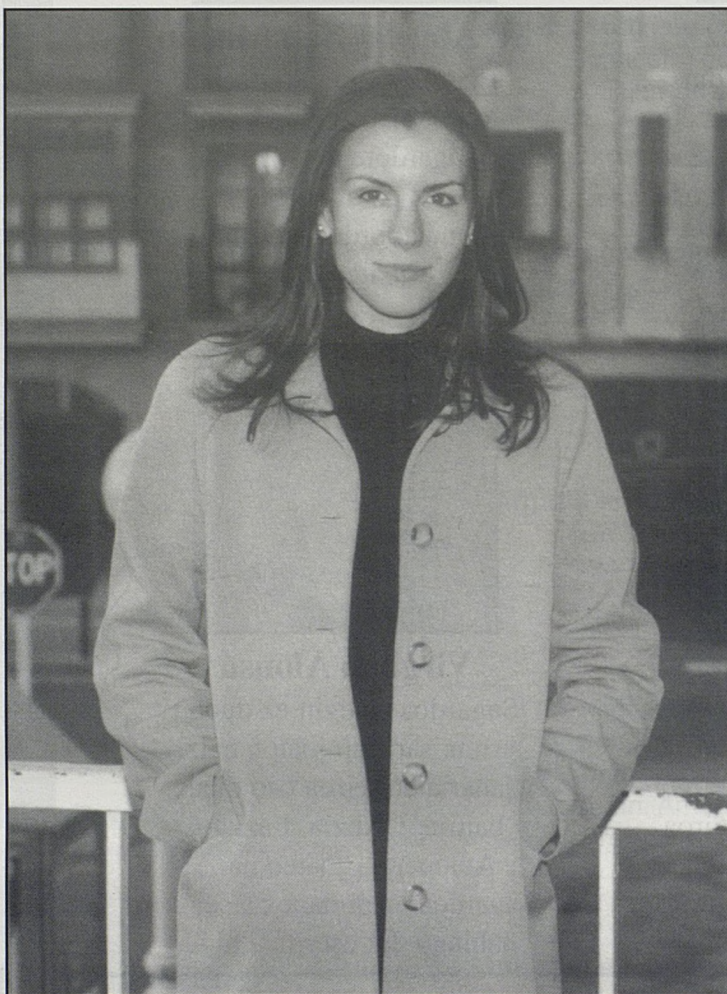
Nahiz eta dantza musikaren mundu hau niretzat guztiz berria den oso gustura nago. Abesteko modua oso ezberdina da. Koruan txikia zarenetik abesteko modu bat irakasten dizute eta orain guztiz ezberdin abestu behar dut. Asko kosta zitzaidan moldatzea. Moldaketa lanik handiena nik egin dut, ez baitut eduki irakasle bat horretarako. Dena den, pixka bat esan didate nola egin.

Nolatan aurkeztu zinen dantza musika egiten duen talde batean abestera?

Lagun batek neska bat behar zutela esan zidan eta deitu egin nuen. Betidanik atsegin izan dut musika mota hau eta honelako talde batean parte hartzea zer den frogatu nahi nuen. Laupabost aldiz joan nintzen frogak egitera eta ekaina aldean lanean hasiko ginela esan zidaten. Frogetan abestu egin behar nuen batez ere eta letrak egitea ere proposatu zidaten. Dantzan nekien ere galdetu zidaten, baina ez zizkidaten frogak egin.

Zeintzuk osatzen duzue taldea?

Bi lagun ekoizleak dira eta haue-tako bat, Carl Watermark, konposatzailea da. Musika arloa gu bion esku dago, baina bi dantzari eta teklista bat ere kontratatu ditugu. Bestalde, abestietako hitzak Julius MCK eta nik egin ditugu. Bi ekoizle hauek beste proiektu batzuk ere aurrera atera dituzte, Wazen taldea adibidez. Talde honekin jarraitzeko asmoa dute, baina

“Asko kosta zait musika moeta honek eskatzen duen moduan abesten ikastea”

UGArekin ere jarraitu nahi duenez pixka bat polikiago doa. Carl Watermark tolosarra da, baina hasiera batean Europako talde ezberdinentzat musika egiten hasi zenez,

izen artistikoa hartu zuen. Dantza musikaren munduan izen honekin ezaguna egin denez, izen honekin gelditu da.

Zer moduz moldatu zara letrak egiteko?

Hasieran dextente kosta zitzaidan. Lehenengo musika egin eta gero hitzak jartzen direnez, musikaren kolpeak jarraitu behar ditu eta aldi berean nahi duzuna esan. Beraz, ez da oso erraza.

Bestalde, taldearen irudia ere zu zara...

Talde bezala funtzionatzaren dugun arren, UGA nire izen artistikoa litzateke. Hori dela eta, taldearen irudia eta karteletan azaltzen dena ni naiz. Kartel ugari atera dituzte eta herrian bertan ere jarri dira. Taldearen irudia izateak ez dit lotsarik ematen, baina erantzunkizun handia da. Argazki sesioak niretzat gauza berria izan ziren eta Tolosako kaleetan argazki ugari atera genituen, egun haietan lotsa handia

pasa nuen.

Marketina asko zaindu duzue.

Hala da, bai. Irratietara joan garenean ere, harritu egin dira eta multinazionalen antzera lan egiten dugula esan digute. Egia da Tolosako Run Down Music ekoiztetxe honek maila horretan oso lan ona egiten duela. Niretzat berria den arren, dena oso ondo dominatzen dutela ikusi dut. Run Down Music-eko lagunek 10 urte daramatzate lanean eta merkaturia oso ondo ezagutzen dute.

Komunikabideetara asko joan al zarete?

Bai, Euskadi Irratian, Euskadi Gaztean... izan gara. Klaudio Landa oso ondo portatzen ari da gurekin eta gure diska askotan jartzen du bere saioan. Honetaz gain, Galiziako irrati batetik ere deitu ninduten eta zeharo harritu nintzen. Wazen lehenago ere asko entzun zutela eta gurea ere asko atsegin zutela esan ziguten.

Zuzeneko ekitaldi asko eskaini al dituzue?

Lemoako dantzaleku batetan egin genuen aurkezpena eta gero ETBko KTM saioan eta Miss Gipuzkoa galan ere aritu ginen. Pixka bat aurrerago Sorginen Laratzan ere jo behar dugula uste dut. Udaberrian zuzeneko kontzertuak ematen hasiko gara. Dantzan ere ondo moldatzen naiz, betidanik atsegin izan baitut musika mota hau dantzatzea. Hala ere, zuzenean gurekin aritzen diren bi neskak dira gehienbat dantza egiten dutenak. Izan ere, abesten konzentratzen naiz eta dantza egiten baldin badut nekatu egiten naiz. Nik batik bat estribiloetan dantza egiten dut.

Jende aurrean aritzeak urduri jartzen al zaitu?

Okerrago moldatuko nintzela uste nuen. Eskenatokira irten aurretik urduritasun puntu bat izaten dudan arren, jendearen txaloak entzun eta berehala izugarri lasaitu eta animatzen naiz. Urretxun ere gustura arituko nintzateke, beharbada lotsa handiagoa sentituko nuke eta begi kritikoak ere gehiago izango lirateke, baina oso gustura arituko nintzateke. Hasieran jendearen erantzunaren beldur nintzen arren, erantzun oso ona jaso dugula ikusteak asko lasaitu nau.

Japonian ere diska salgai jarri behar dela jakin dugu...

Bai, han euskal musika entzutea dexente atsegin

dute, soinua japoniarraren antzerakoa omen delako. Lehenago ere Maixa eta Ixiarrek eta beste zenbaitek ere euren diskoak bertan plazaratu dituzte. Guk ere diskoa bertan banatu behar dugu eta ea zortea dugun. Gainera, diskoan abesti japoniar bat sartu dugu eta letra euskaraz jarri diogu, baina japoniar soinuekin antzekotasuna mantenduz.

Ze musika nahiago duzu jorratzea: koralala ala dantzarakoa?

Lehen ere oso gustura nenbilen, baina musika diskoa asko atsegin dut. Oso ezberdinak diren arren biak atsegin ditut, bakoitza bere momentuan. Hala ere, musika estiloak asko aldatzen dira eta gurea ere berritzen joan beharko gara jendearen onespena izaten jarraitzeko. Erantzun ona jasotzen dugun neurrian jarraitzeko asmoa dut eta orfeoian eszedentzia eskatu dut, baina aurrera egiten ez badugu itzuli egingo naizela suposatzen dut. Orfeoian igaro ditudan urte hauetan guztietan oso gustura aritu naiz.

Udaran Salzburgon kantatzeko aukera ere izan zenuten...

Oso gustura aritu ginen, baina oso gogor lan egin genuen eta ia lo egiteko astirik hartzerik ere ez genuenez, bertako bazterrak ezagutzeko aukera gutxi izan genuen. Musikari dagokionez, oso aberasgarria izan zen guretzat, afizionatuak izanik, munduko onenekin aritzea. Erantzunkizun handia izan genuen, Festibaleko zuzendariak gu joatea nahi zuen arren, beste antolatzaile batzuk ez baitzeuden guztiz ados. Gurea festibaleko ekitaldi nagusia zenez, amateur batzuen esku uzteak beldurra ematen zien. Hala ere, oso ondo aritu ginen eta sei emanaldietan sekulako txalo zaparradak jaso genituen.

“Japonian ere diska salgai jarri behar dugu”

TXIKIMOTZ

Azkeneko hilabete-tan Txikimotz gehigarria kaleratu ez dugun arren, ez pentsa eskola kirolean aritzen zaretenez ahaztu garenik. Urte berriarekin hemen duzue berriro ere zuen txokoa.

Otsaileko ale hone-tan, La Salle ikastetxeko 4. mailako ikasleekin hitz egin dugu eskola kirolari buruz.

“Egiten ditugun kirol guztietatik futbol

Urteko lehen ale honetako elkarrizketa egiteko La Salle ikastetxeko 4. mailako lagunekin hitz egin dugu.

Beraiek Leire Alfonso, Julen Aranberri, Janire Berraondo, Eneritz García, Daniel García, Ana Gajete, Oscar González, Estefanía Martín, Mikel Mateo, María Núñez, Laida Prieto eta Ander Quina dira.

Ikus dezakezuen ez, lagun talde handia osatzen dute eta Julián, Mari Carmen eta Andrés prestatzaileek ez dute ez meritu makala koadrila honekin taxuz lan egitea lortzen badute!

Neska-mutil hauek kirola elkarrekin gustura egiten duten arren, elkar zirikatzerako orduan are gusturago aritzen direla esan genezake.

Ikasturtea hasi zenetik fut-

bolean, igeriketan, atletismoan eta pilotan aritu dira eta beraiekin egon ginenean herri kirolean murgildurik zebiltzan.

Dena den, gehien atsegin duten kirola futbola da eta hain koadrila handia izanik, talde ezberdinak dituzte gustuko.

Gehienak Errealekoak diren arren, Danielek Real Madrid du gustuko, Julenek Valencia eta Oscarrek A Coruña Deportivo.

Errealak aurten daraman martxa pattala ikusirik, azken hauek oso gustura dabilta gaintzekoei adarra jotzen. Hala

TXIKIMOTZ

a dugu gustukoan"

ere, errealzaleak ez daude etsita eta taldeak gora egingo duela ziurtzat jotzen dute.

Futbola ikusteaz gain jokatzeari ere atsegin dute eta gauza bakar batean daude ados: denek oso onak direla diote.

Baina talde honetako nes-

kak sorgin xamarak dira eta mutilek alde egin zutenean, taldeko mutilak oso txarrak zirela esan ziguten.

Adarra jotzeko duten zaletasuna ikusirik, partiduren bat ikustera joan beharko dugu sinetsi aurretik!

CHIARA

**Etixerako lentzeria
Oparitarako gaiak**

Labeaga, 33-C behea ☎ 72 51 18
Madaia plazoletan
20700 URRETXU

TABERNA

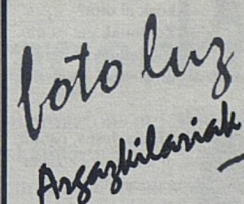
JATETXEA

Piedad kalea, 14 ☎ 943 72 08 19
ZUMARRAGA

Belardenda, dieta eta errejimen
elikedura

Labeaga 31 ☎ 943722780
URRETXU

Legazpi, 5
☎ 72 11 55
Zumarraga

Labeaga, 43
☎ 72 16 81
Urretxu

Kale nagusia, 5
☎ 73 04 19
Legazpi

* ZURE ESTUDIOA *

**GOSARIETAN BEREZITASUNA
GOIZEKO 6etan ZABALTZEN DUGU**

**OSINALDE
KRUASANDEGIA
TABERNA**

S. Esnaola, 26 ☎ 943720306
ZUMARRAGA

Bixente, zure irifarra ikusita ez dirudi 2000 efektuak zugar eragin kaltegarrik izan duenik. Pozten gara. **Zorionak** eta ondo ibili!

Ander, musugorri! Heidiren anaia sekretua dirudizu. **Zorionak** eta lagundu jezaiozu pixka bat arrebari artzain lanean.

Angeli, alaitu ezazu pixka bat aurpegia neska! Lasai, urtarileko aldapa ez da dioten bezain gogorra izaten eta! **Zorionak** eta ondo pasa!

Luis, zure emaztea, alboan dituen lagunen moduan, saltsa guztietan sartua dagoenez, Otamotzen behintzat zuregandik hurbil jarri dugu pixka bat zaindu dezazun. **Zorionak!**

Gixane, aurtengo ihauteriak gertu ditugu jada eta jantzi berria prestatzen hasi beharko duzu, aurtengo ez zara ba ijitoz jantziko! **Zorionak!**

Jaione, badakigu katekesiko klaseak batzutan aspergarri xamarrek direla, baina lo hartzerainokoak al dira? **Zorionak** eta ea iratzargailua oparitzen dizuten!

Maria Jesus, badirudi kamerak ez zuela zure arretera lortu. Nori begira ote zaude... **Zorionak** eta ondo pasa urtebetetze eguna.

Sebas, gustura egongo haiz bihotzeko alaba kuttuna alboan duala! **Zorionak** eta hartzak atsedeen txiki bat motel!

Txus, oso guapa zaude institutu garaian ateratako argazkian, baina ordutik hona argazkiren bat aterako zizuten ba! **Zorionak!**

Ainara, zer moduz Bartzelona aldean? Figorekin ligatzea lortu al duzu? Lortu arte bertan ikasten jarraitzeko asmoa baduzu, gurasoen aurrezkiak xahutuko dituzu! **Zorionak!**

Oraingoan ere D'Artagnan eta gaintontzeko lagunez ahaztu eta parrandaren batean aterata diea argazkia. Ez daukek fundamenturik! **Zorionak Andoni!**

Heavyzaletasuna dela eta, hala Jesukristoren antza izateko utzi al dituk txima horiek **Asier**? Ez dituk ez herriko ileapaintzaileak aberastuko hire kontura! **Zorionak.**

Gene, irrifartsu ikusten zaitugu Donostiako Alderdi Ederreko zaldiaren gainean. **Zorionak** zuri eta senarrari, bai urtebetetzeagatik bai Urolaren martxa onarengatik.

Ibai, noraino haztea pentsatzen duk? Argazkirako huen lekutik atera haiz jada eta bide beretik jarraitzen baduk aurki orritik ere aterako haiz motel! **Zorionak!**

Jose Mari, zu ere gainean duzun Ibai bezala argazkitik atzeratzeko zorian zara. Eskerrak jada ez zaren gehiago haziko! **Zorionak!**

Marta, izotz puska zerutik noiz eroriko zai al zaude? Argi ibili eta kaskoa erosi badaezpada ere kaxkarrean jo baino lehen! **Zorionak!**

Amaia, saltsera! Irakurtzen hasi zarela jakin dugu eta Otamotz irakurtzen duzun lehenengo aldian izango denez, zu zoriontzeko aukera bikaina suertatu zaigu. **Zorionak!**

Uxue, ahoa zabalik jarraitzen baduzu euliren bat ahoan sartuko zaizku! **Zorionak** familiako guztien partetik.

Alberto, argazkia aterata behar zela eta katekistak ez al zizun komunera joaten utzi? Hori duk hori sufrendu aurpegia motel! **Zorionak** eta kontuz, ez itzazu gal-tzontziloak zikindu!

Ea Arte Ederrak ikasten ari zarela nabaritzen den eta aurtengo koadrilakoei zertxobait gehiago laguntzen diezun karroza egiten txukunago aterata dadin! **Zorionak Ane Miren!**

Edurne zure aurpegia ikusita katekesiko marimaistra izango zaren susmoa dugu. **Zorionak** eta ez utzi mutilei bihurrikieriak egiten.

Txaro, Donostiara joan eta zalditxoetan ibiltzen jarraitzen baduzue, ez duzue gero semei heldu ez direla esateko adorerik izango! **Zorionak!**

Inigo, oraingoan ere ezin gauzak serieda-dez egin! Winston Churchill dirudik, motel! **Zorionak** eta ondo pasa urtebetetze eguna.

Julian, zintzo aurpegia jarrita ziria sartuko diguzulakoan? Aspalditik dakigu bihurri xamarra zarela! **Zorionak** eta ondo ibili!

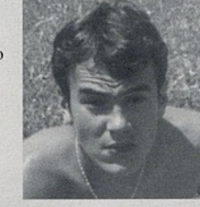
Mikel, a zer nolako xelebre aurpegiarekin aterata haizen argazkian! Tira, txintxo-txintxo zaude behintzat eta dizugu gehiago adarrik joko. **Zorionak!**

Amaia, alaitu ezazu pixka bat aurpegi hori neska! Mende berrian sartu gareladiote, baina urtebetetze zaharragoa soilik zara! **Zorionak!**

Angel, zure eskuin perfila hobea delako aterata al dizute argazkia albo batetik? **Zorionak** eta ondo igaro urtebetetze eguna!

Gaizka, iaz ere piura berdinez aterata hintzen! Urtebetean ez al duk kamiseta bat erosteko adina diru aurreztu? **Zorionak** eta kontuz ibili hadi gripearekin!

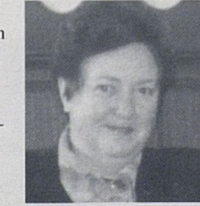
Sole, Donostiara arratsalde pasa joan eta ez dirudi oso gustura ibili zinenik! Lasai, semea parrandazale xamarra den arren, egunen batean arrastoon sartuko da eta! **Zorionak!**

Iosu, etzak interesante aurpegi hori jarri, hemen denok ezagutzen gaituk eta bazekiagu argazkian dirudikena bezain serioa ez haizela! **Zorionak!**

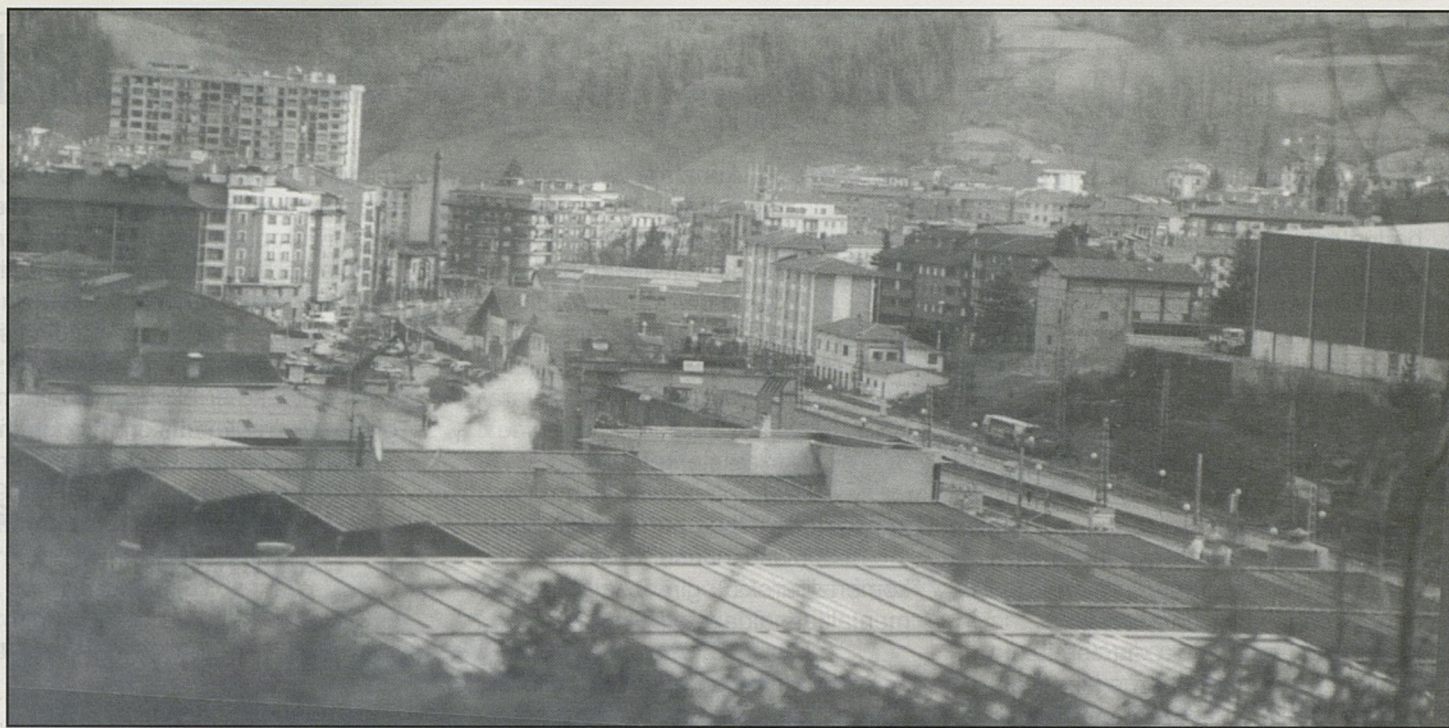

Oso ondo Maialen! Zu bezalako jende irrifartsua behar dugu aldezkarian ateratzeko! **Zorionak** eta segi orainarte bezain alai!

Salo, Eurovision lehiaketa irabazi zuen hura al zara? Ordutik hona ez duzu arrakasta handirik izan ba... **Zorionak** eta ondo ibili!

Nahiz eta zure urtebetetzea zela ahaztu genuen, Otamotzen zoriandu gabe utziko zintugula uste al zenuen? Inuxente xamar ibili zara oraingoan! Guri ere adarra jotzeko aukera laster topatuko duzula badakigun arren, ezin herriko jendea zoriontzeari arduratzen dena zoriandu gabe utzi! **Zorionak Aintzane!**

Eskualdeko ekonomia

92ko krisia azken hamarkadetako larrienetakoa izan zen arren, ez zuen iraupen luzea izan eta hura gainditu ondoren eskualdeko ekonomiak osasun ona duela esan daiteke.

Etorkizunari begira bi gauza argi daude: industriak eskualdeko ekonomiaren motore izaten jarraituko duela eta ekonomia etengabe gora eta behera aritzen denez, lehenago edo beranduago krisialdi berri bat helduko dela. Kakoa heltzen denerako behar den bezala prestatuak egongo ote garen jakitea da.

Ondorengo orrialdeetan eskualdeko ekonomian zeresana eta zeregina duten UGGASA, Joseba Garmendia eta UGLEko arduradunen lana eta iritziak bildu ditugu.

Urola Garaiko garapenerako agentzia

Urola Garaiko Garapenerako Agentzia elkarte publiko mistoa da eta bertan Zumarraga, Legazpi, Urretxu eta Ezkio-Itsasoko udalek %80an parte hartzen dute eta Kutxa, Lankide Aurrezkia, Esteban Orbegoza eta Patricio Echeverría enpresek %20an.

UGGASAREN helburu soziala eskualdeko garapen sozio-ekonomikoa eta bertako bizatanleen bizi kalitatea hobetzeraz zuzenduta dauden plangintzak egin eta martxan jartzea da. Horretarako 3 alorretan lan egiten dute: enpresei zerbitzuak eskaini, enplegu zerbitzuak eta eskualdearen erakargarritasuna landu.

Enpresei formakuntza, aholkularitza zein informazioa eskaintzen zaie. Formakuntzaren alorrean HOBETUZ ekimenean plangintzak aurkezten dira.

Ekimen honetan eskualdeko 56 enpresek parte hartu dute. Honetaz gain, masterrak eta goi mailako ikastaroak egiteko dirulaguntzak eskaintzen dira. Bestalde, aurtan 15 enpresek kalitatea, ingurugiroa eta lan segurtasunaren alorretan aholkularitza ere jaso dute. Eskualdeko enpresek UGGASAREngandik jasotzen duten azken zerbitzua informazioarena da. Urruneko datu baseetan sartu ahal izatea, bideokonferentzia, posta elektronikoa...

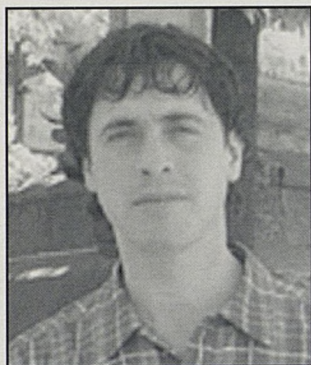
Baina enpresekin lan egiteaz gain, enpleguaren alorrean ere lan egiten dute. Horretarako ekimen ezberdinak lantzen dituzte: langabetu arruntentzat zein iraupen luzeko langabetuentzat lanerako formakuntza, esaterako. Iraupen luzeko langabetuei informazioa, orientazioa eta motibazioa ematen saiatzen dira. Bestalde,

lanerako formazioa eta sei hilabeterako lana ere eskaintzen zaie.

Enpleguaren alorrean UGGASAK enpresa proiektuak dituztenei ere laguntza eskaintzen die. Alor honetan tamainaz eta konplexutasunez txikiak diren enpresekin lan egiten dute batez ere. Agentziak enpresa berri bat sortzeko informazioa eta orientazioa eskatzen duen orori laguntzeaz gain, ekimen berriak martxan jartzeko subentzioak ere eskaintzen ditu. 1999an zehar, adibidez, eskualdeko 30 ekimen berriri dirulaguntza eman zaie. Hauetako gehienak merkataritza eta zerbitzuen alorrekoak izan dira. Hauetako bi ideia onenei milioi bateko eta milioi erdiko sariak ematen dizkie UGGASAK. Aurtan lehen saria Pagoeta haurtzaindegiak jaso du eta bigarren saria Balentiña sagardotegi-ostatuak.

Urola Garaiko ahuleziak

Urola Garaiko egitura produktiboa aztertzen badugu, argi dago industriak duela nagusitasuna (produkzioaren %50aren gainetik). Hau da, nahiz eta Urretxu eta Zumarragan zerbitzuen garapen garrantzitsua ere egon. Industria eskualdeko garapenaren motorea da. Gainontzeko sektoreen —zerbitzuak eta eraikuntza— bilakaera industriarenaren menpe dago. Zerbitzuen parte handiena komertzioa, ostalaritza eta zerbitzu publikoak badira eta barne kontsumoari erantzuteko zuzenduak badaude, ez dira inoiz garapen eredu autoelikagarri bihurtuko, eta turismoak erakar dezakeen aberastasuna ez da industriaren parekora iritsiko. Norbaitek behin baino gehiagotan aipatu duen eraikuntzan oinarritutako garapen ekonomikoa ilusioa besterik ez da, eraikuntzen eboluzioa ekonomiaren martxaren menpe baitago. Ondorioz, industria da gure oinarria eta jarraituko du izaten. Horrek ez du ukatzen beste sektoreetan hobekuntzak eman ez daitezkeenik. Eta akaso industriarekin lotura ahulagoa duen nekazaritza eta abel-

Joseba Garmendia

kuntzak, garapen eredu propioagoa izan lezake eta politika egokiaren bidez, bere pisu espezifiko handitu dezake bai ekonomian, bai gizartean. Baina horretarako sektore honen azterketa sakon eta plangintza estrategikoa premiazkoa da, industriarekin eta

komertzioarekin egin bezala; baita mentalitate aldaketa batzuk ere.

Industriari dagokionez, burniaren ingurukoa nagusitzen zaigu: altzairua, galderagintza, fundizioa, forja, erremintak... Plastikoen inguruan esparrua zabaltzen ari da, pisu gutxiagokoa oraindik. Enpresa txiki asko sortu da krisiari erantzun moduan, baina burdinaren industriaren inguruan gehiena eta subkontratazioaren eskemaren barne. Kontuan izan behar dugu, burdinaren inguruko industriak bere bizitzaren heldutasun fasean daudela eta erakargarritasun eskasekoak direla. Gainera merkatuan duten presentzia eta lehiakortasun kopapena ertain-baxua da, plastikoa eta erre-

minta sektoreak izan ezik. Horrek esan nahi du lehia gogorra jasotzen duela Europako Ekialdetik eta Asiako herrialde batzuegatik batik-bat, eta prezioetan lehiatu behar duela, horrek soldatetan daukan eragin negatiboarekin. Itenbidea 80. hamarkadako errekonbertsioek eragindako erredimentsionamenduan

“Apustu teknologikoan eta antolakuntza berrikuntzan gutxi inbertitzen da”

eta dibertsifikazioan bilatzen da, baina apustu teknologikoa eta antolakuntza berrikuntzan gutxi inbertitzen da (salbuespenak plastiko eta tratamendu plastikoen azpisektoreak izan daitezke). Honek guztiak, munduko komertzioaren menpe uzten du gure industriaren zati handi baten etorkizuna. Eta enpresa handien kapitala bertakoa ez denez, kanpoko erabakien esku gaude. Berez, erabaki botereak kanpora joan dira, esaterako Eurotools, Bellota, GSB, Orbegozoren kasuetan. Are gehiago, kontuan hartzen badugu ez direla

	Langabezia tasa			Populazio aktiboa	Langabezia totala	Emakumezkoen langabezia	Gizonezkoen langabezia
	Urola Garaia	Gipuzkoa	EAE	Urola Garaia			
1999ko 3. hirulekoa	8,12	7,97	9,02	10.708	870	623	247
1999ko 4. hirulekoa	16,88	14,77	15,63	11.042	1.864	1.038	826

	Langabetuak	Gizonezkoak	25 urte azpiko gizonezkoak	25-34 gizonezkoak	35-44 gizonezkoak	45 urtetik gorako gizonezkoak	Emakumeak
Urola Garaia	870	247	55	86	48	58	623
Ezkio-Itsaso	12	5	1	1	0	3	7
Legazpi	220	70	17	28	12	13	150
Urretxu	221	55	9	22	10	14	166
Zumarraga	417	117	28	35	26	28	300

ekonomiari dagokionez

sektore berriak kokatu eta ez dela burdinaren industriari ordezkorik bilatzeko saiakerarik egon. Puntu honetan galdetu beharko litzateke Mankomunitateak, UGGASak... ze politika aktibo egin duten dibertsifikazioa bilatzeko. Formazio kurtsiloak garrantzitsuak izanik ere (halere, politika honen ebaluazioa egitea ere beharrezkoa da, egiten ez dena) 1995ko urtarrilean onartutako Plan Estrategikoan lan esparru asko eta garrantzitsuagoak markatzen ziren, eta zoritxarrez baiezkua jaso eta gero, baztertua izan zen, ondorioz bost urte galdu ditugu.

Eta honi gehitu behar diogu, azpiegiturei dagokionez, Beasain-Durango errepidearen atzeratzea dela eta, eta ez diru arazoengatik, gure eskualdeak espazioaren antolakuntzari dagokionez marjinaua geratzeko duen arriskua. Hauxe erabakiorra gerta daiteke, dibertsifikazioa bilatzerakoan enpresa handiren bat ekarri ahal izateko komunikabide egokiak ezinbestekoak baitira. Puntu positiboa, eskualdeko udalak ados jarriko direla lur-zoru industrialaren eskaintza komuna egiteko.

Norbaitek esango du, ikus-

puntu asaldagarria erabiltzen dudala, are gehiago ekonomia ondo doan inpresioa kontuan izanik. Egia da enpresek salmenta maila itxurosoa dutela une honetan, baina hori koiuntura ona delako gertatzen da. Aitzitik, abadagune positiboa ez da gure egiturazko arazoak konpon-tzen saiatzeko erabiltzen. Konparatzen badugu eskualdean sortutako aberastasuna biztanleko autonomi elkarteko batzbestekoa-rekin (suposatuz batzbestekoari 100 indizea), Ezkio (225 indizea) eta Legazpi (101 indizea) gainetik daude. Azpitik orde: Urretxun 1.576.000 pzt. biztanleko sortzen da (69 indizea) eta Zumarragan 1.897.000 pzt. biztanleko (83 indizea).

Langabeziari dagokionez, INEMeko datuak aztertutik (arretaz begiratzekoak, langabetuen kopurua nabarmenki gutxiesten dutelako) emakumeak langabetuen %85 dira. Gazteak langabetuen % 40 inguru. Langabetu gehien sortu duten sektoreak manufakturak, inmobiliariak, komertzioa eta ostalaritza lirateke. Eta erdia kualifikaziorik gabekoak dira. Kualifikazioaren inguruan aipatu behar den beste puntu bat, gure

industriako helduak ordezkatzeko gazte nahikoa ez egoteko arriskua omen dago, lanbide heziketatik ateratzen diren ikasleen eskaria handitu delako. Antzeko zerbait gertatzen da nekazaritzan, eta etorkin profesionalak kontratatzerira iritsi da. Hortaz, unibertsitatera doan askok badu zer pentsa, etorkizuneko irtenbideei buruz.

Langabezia jaitsi egin da. Egia esan, gazte askok eskualdetik kanpo lana egiten du. Eta era berean, emergentzi sozialeko aurrekontuak udaletako aurrekontuetan handitu egiten dira, beharrak eskatzen duelako. Aztertu behar den beste gai bat ze lanpostu sortzen diren da, eta argi dago lan-baldintza eskasekoak, soldata txikikoak, ordutegi handikoak,... direla asko. Datu bat bakarrik: 1999an eskualdean egin ziren 4.260 kontratuetatik, 540 bakarrik izan ziren finkoak, gainontzekoak aldi baterako soilik. Noski, kontsola gaitetze eta pentsatu beste eskualde batzuetan lan finkoaren sortze maila txikiagoa izan dela.

Joseba Garmendia
Ekonomilaria
Urretxun, 2000-01-24

INEMeko datuen arabera 1994. eta 1999. urteetako langabeziaren arteko konparaketa, Euskal Autonomi Elkargoa, Gipuzkoa eta Urola Garaian.

25 urte azpiko emakumeak	25-34 emakumeak	35-44 emakumeak	45 urtetik gorako emakumeak
111	226	155	131
1	2	2	2
21	51	46	32
33	62	37	34
56	111	70	63

Urola Garaia osatzen duten herrietako langabetu kopuruak sexu eta adinaren arabera, INEMeko datuen arabera.

Bailarako egoera eta etorkizun ekonomikoaz mintzatzean, argi dago gure herriotako gazte eta langileen prestaketa profesionalak oso pisu garrantzitsua duela. Horregatik, ekonomia motor eragilea industria denez, UGLE fundazioaren lanak berebiziko garrantzia du eskualdean. Hala izanik ere, gutako askok ez dakigu zehazki zer nolako ikasketak eskaintzen dituzten bertan. Gainera askok oraindik heziketa profesionalaz irudi ezkorra dute.

Formakuntza profesionala jaso nahi duten gazteentzako, langabetuentzako eta langileentzako ikasketak eskaintzen dira UGLEn

Urola Garaiko Lanbide Eskolak, Legazpi ikastetxeak hasitako bidetari jarraituz, 1996an ireki zituen ateak. Eskola hau eskualdeko politikariek, enpresariek eta beste zenbaitek lanbide heziketaren alde egindako apustuaren emaitza izan zen. Helburua enpresa munduak eskatzen dituen beharretara egokitutako formakuntza eskaintzea zen, langileek lan merkatuaren eskaerari erantzuteko prestatuak egon eta bertan ahalik eta erosoan egokitu daitezkeen. Izan ere, UGLE fundazioko zein eskolako zuzendariak diren Batis Maizek

UGLE: industria mundurako hezkuntza

eta Xabier Arratibelek diotenez “gero eta jende gehiago eta hobea formatzen ari den arren, askotan lan merkatuaren eskaerari behar bezala erantzuten ez dion formakuntza ematen da”.

Aurtengoa laugarren ikasturtea duen UGLEk bere helburuak betetzen ari dela dirudi. Egun 2. sektoreak eskualdean duen egoera oparoa izanik, lan eskaera zabalarri aurre ezin eginik baitabilta: “nahiz eta urtetik urtera matrikulazioek gora egin duten, 290 ikaslerekin hasi ginen eta egun 363 ikasle ditugu, hemendik iruten direnak ez dira nahikoa bailarako enpresei erantzuna emateko, ezta formatzen ditugun langabetuak kontuan izanik ere. Aurrera begira ere, langileen plantilak adinean aurrera doazela kontuan izanik, gure ikasleek etorkizun ona dutela uste dugu”.

UGLEn eskaintzen diren ikasketak industria munduan lan egin nahi duten edo lanean diharduten hiru ikasle mota ezberdinei zuzenduak daude: lehen formakuntza profesionala hartzen duten ikasleei, langabetuei eta egun guztiz beharrezkotzat hartzen den etengabeko formakuntza nahi duten langileei.

Lehen formakuntza profesionala jasotzen duten ikasleek aukera ezberdinak aurki ditzakete UGLEn. Alde batetik lanbide heziketaren aukera dute (erdi mailako eta goi mailakoa) eta bestetik batxilergo teknologikoarena. Batis eta Xabierren esanetan “badirudi hemengoa bukatu eta lanean hastea dela aukera bakarra, baina batxilergo teknologikoa zein goi zikloko lanbide heziketa egin ondoren unibertsitatara joan daiteke. Ikasketa hauek karrera teknikoetarako egokienak dira, arlo praktikoan askoz ere prestatuagoak irteten baitira ikasleak. Hori dela eta, enpresetan nahiago izaten dituzte bide hau hartu duten ingeniariak”. Bestalde, ikasle hauek martxotik aurrera inguruko enpresa ezberdinetan, derrigorrezkoak diren eta notarako balio duten, 250 ordutako praktikak izaten dituzte.

Baina heziketa arautuko irakaske-gez gain, UGLEn langabetuentzat lanerako prestakuntza ikastaroak eta langileentzat etengabeko prestakuntza ere eskaintzen dira. “INEMekin zenbait konbenio ditugu eta urtero langabetuentzat bizpauru ikastaro antolatzen ditugu. Langabetuek hemengo ikastaroak amaitu bezain pronto

400 ordutako praktikak egiteko aukera dute, baina askok praktikei uko egiten diete, ikastaroa bukatu bezain pronto lana aurki-tzen baitute”.

Gaur egun berebiziko garrantzia duen beste alor bat eta UGLEko arduradunek azpimarratzen dutena, langileen etengabeko prestakuntzarena da. “Industria munduan ere etengabeko aldaketak ematen dira eta langileek hauei moldatu beharra dute: bospasei urtetan birziklatu gabe lanean diharduen langileak arazoak izan ditza-ke aldaketak direla eta.”

“Egun langile polibalenteak eskatzen dira enpresetan eta hala hezitzen saiatzen gara”

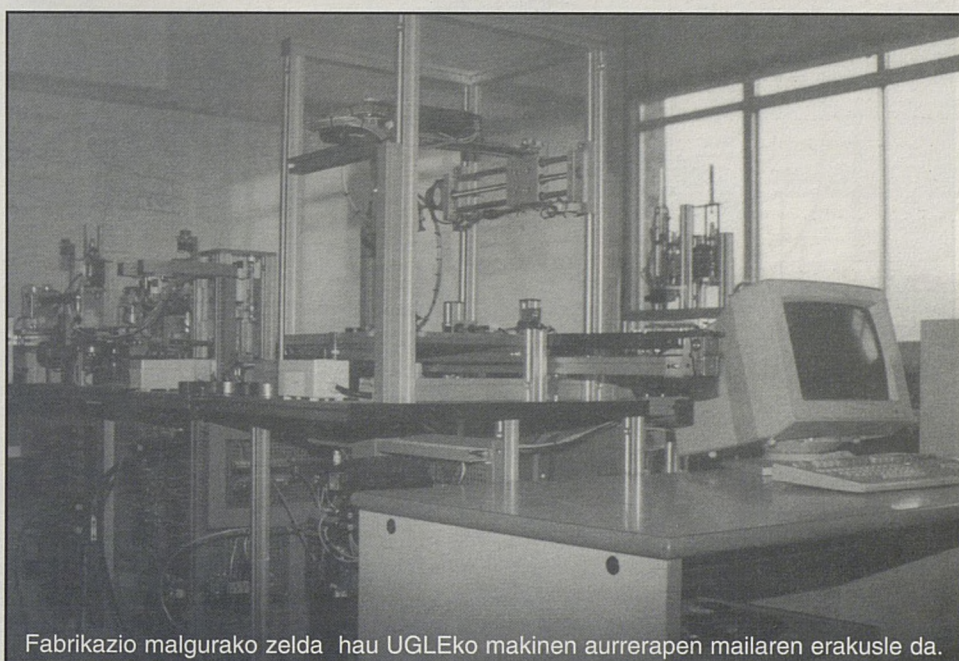
Azken urteotan langilearen perfi-la ere aldatu omen da: “enpresek gero eta polibalentzia handiagoa eta ardura gehiago hartzea eskatzen diote langileari erronka berriei aurre egin ahal izateko. Hori dela eta prozesu osoa uler dezan hezi behar dugu etorkizuneko langilea. Horretarako, espezialitate bakoitzaren barruan beste alor batzuk ere lantzen saiatzen gara. Mekanikoak, adibidez, taller mekanikotik bai, baina elektrikotik, hidraulikotik... ere pasatzen dira. Horretaz gain, kalitatea, lan segurtasuna... ere ikusten dute. Lehen alor batean sakontzen ematen zuten denboran, orain alor ezberdinak ikusten dituzte. Honek arazo bat dakar: hemendik hain espezializatuak irteten ez direnez, enpresa munduan denbora bat behar dute lan erri-tora moldatzeko”.

Aldaketa hauek guztiak UGLEren barnean eragina dute, “irakasle-en birziklapena ere oso garrantzitsua da noski. Hala ere, hasierako ikasketa berrak ditugu. Izan ere, industriarekin zerikusia duten hauek dira lan merkatuak eskatzen dituenak. Hemendik irteten diren ikasleek lana aurkitzen dutela ikusirik, zertarako aldaketak egin! Dena den, ez dugu lokar-tzerik eta merkatuaren beharrak aldatzera doazela ikusiko bagenu gu ere aldaketa hauetara moldatu beharko ginakeke. Hori dela eta, enpresariekin, hezkuntza sailare-kin... lan egiten dugu aurrikuspenak egite-

ko. Mekanika eta elektronika, adibidez, betikoak direla dirudien arren, oraindik ere etorkizun oparoa dute. Ikastaro futurista-ren bat sartzea baliteke, baina bailaran beharra dagoelako izango litzateke.”

Etorkizunaz hitz egin ondoren, orain arte egindako lanaren balorapena egiteko eskatu diegu Xabier Arratibel eta Batis Maizi: “Gure helburua gazteak lane-rako prestatu eta hauek lana aurkitzea da eta alde horretatik oso gustura gaude. Dena den, urte askotan lanbide heziketa beste ezer ezin zutenentzat zela zirudien eta oraindik ere ohiko batxilergorako joera haundiegia dela uste dugu. Hori dela eta, lanbide heziketak lan munduan eskaintzen duen etorkizuna azpimarratuz irudi kalte-garri honi aurre egin beharra diogu”.

Bukatzeko Xabierrek eta Batisek

Fabrikazio malgurako zelda hau UGLEko makinaren aurrerapen mailaren erakusle da.

Batis eta Xabierrek beste bi arazo ere somatzen dituzte, “aurriritzi ezkorrek direla eta, oso neska gutxi etortzen dira gurera ikastera: ikasleen %2a soilik dira emakumezkoak. Emakumezkoen artean dagoen langabezi altua kontuan izanik, gure ustez, gurean ikasiz aukera bikaina dute lan munduan sartzeko. Guk mentali-zazio lana egin beharra dugu, neskek hona etortzeari dioten errespetua galdu behar dute eta enpresariekin atea errazago zabal-du beharko litzekete. Dena den esan, orai-narte UGLEn ikasi duten neska guztiak lanean ari direla”.

UGLEkoen beste kezka bat ikas-keten hizkuntza eredua da: “batxilergoa A eta D ereduaren eskaintzen dugu eta euska-razko ikasleen kopuruak gaztelaniazkoare-

euren ikasketen norabidea hautatzeko adi-nean dauden gazteei aholku batzuk luzatu dizkiete: “Bizitza lehen baino luzeagoa da eta beraz, heziketa egokia jasotzeko urte gehiago ematea zuzena da. Bestalde, etengabeko formakuntza ezinbesteko bihurtzen ari da. Hau dela eta, gauzak patxadarekin hartzea eta denboraz pentsatzea gomenda-tuko genieke gazteei. Lehenbailehen infor-mazioa biltzen has daitezela, gu infor-mazio hau eskaintzeko eta ikastetxeetara joa-teko prest gaude. Baina ahozko eta idatziz-ko informazioa ez da nahikoa etorkizuna erabakitzeke eta errealitate ezberdinak kontrastatu beharra dago. Beraz, lagunekin zein familikoekin gu bisitatzera etortzeko deitu diezagutela eta gustura asko erakutsi-ko diegu gure ikastetxea eta bertan nola lan egiten dugun”.

Jugoslabiak eskolako entrenatzailea Urolarentzat

Urte askotan entrenatzaile izan den José Angel García Varak, Urola eskubaloitzaile mailaz igotzea lortu ondoren, kargua uzteko asmoa erakutsi zuen. Bere esanetan “urte gehiegi dira taldea entrenatzen eman ditudan eta jadanik nekatua egoteaz gain, hainbeste urte ondoren jokalariekin sortzen den gehiegizko konfidan-

tzak lana egoki egitea eragozten du”. Hori dela eta Eibarren bizi den Miso Basic lagun bosniarrari eskaini zion taldea hartzea. Misok hasiera batean ezezkoa eman zuen arren, entrenamendu egun guztietan Eibartik Zumarragara etorri beharra gogorra egiten baitzaio, taldeak bere beharra zuela ikusirik, urte hasieran taldea hartzea

erabaki du.

Zenbait partidatan porrotak eza-gutu ondoren, Misorekin emaitzak aldatzen hasi dira. Entrenatzaile aldaketak jokalariei motibazioa sortzen diela esan ohi da eta Misoren kurrikuluma ikusiz gero, honen zalantzarik ez dago: 1965. urteaz geroztik, 2.000 partidutan, eskubaloitzaile profesional lanetan aritu da munduko eskubaloitzaile eskola indartsuena izan den Jugoslavian. Ohorezko mailan Zeljeznikar taldea entrenatu zuen eta 77-78 denboraldian liga txapelketa irabazteaz gain, beste lau bider txapelketa irabazteaz gain, 1979an taldea Europako Kopako finalaurretarako sailkatu zuen eta 1982an EHFko finala jokatu zuen Gummersbach talde alemaniar mitikoaren aurka. Bosniako gudaren garaian Napredac-eko neska talde serbiarra entrenatu eta serbiako kopa lortu zuen.

“Urolako jokalariek Jugoslavian maila berean aritzen direnak baino hobeak dira”

1994ean Bosnia utzi eta Eibarrera etorri zen bizitzera errefuxiatu gisa. Bertan Arrate, nesken zein mutilen, eskubaloitzaile taldeak entrenatu zituen. Orain erronka honi heldu dio, “José Angelen eskaerari ezin izan diot uko egin eta taldea sailkapenean igotzen lagundu nahi dut. Arazo nagusia jokalariek, lan errelebuak direla eta, entrenamendu asko galtzen dituztela da. Dena den, jokalariek oso borrokari eta langileak direla ikusi dut eta aurrera egingo dugula uste dut.”

Basic heldu geroztik 2. entrenatzaile lanetan ari den García Vara ere uste berekoa da, “denboraldia oso ondo hasi genuen eta lehen lau puntuetatik hiru lortu genituen, baina gero lesioak bata bestearen atzetik heldu dira eta partidu dexente

José Angel García Vararen ezagupenak oso lagungarriak izango dira Miso Basic-entzat.

galdu ditugu jarraian. Dena den, lehen itzuliko partidu guztiak jokatu ditugu jada, eta beste taldeen maila ikusi ondoren, lesioekin arazo gehiago ez baditugu sailkapeneko lehen erdialdean amaitu dezakegula uste dut”.

Hori lortzeko Misok argi ikusten du jarraitu beharreko bidea: “taldea defentsa lanean oso ona da, baina erasoan pata-lago dabil. Nahiz eta oso defentsa ona dugun, gol gehien jaso duten taldeen artean gaude erasoan baloi asko galdu eta kontraerasoan gol asko sartzen dizkigutelako. Erasoan baloi gutxiago galtzea lortu behar dugu eta horretarako baloiarekin lan handia egiten ari gara ditugun entrenamendu eskasetan.”

Lanbidetzat esku-baloia zuten jokalariekin aritu ondoren,

Urolakoek entrenatzeko duten denbora eskasak asko kezkatzen du Miso: “Ni Jugoslavia munduko txapelduna izan zen garaian eskubaloit talde profesionaletan aritu nintzen eta orain gogorra egiten ari zait afizionatuak entrenatzea. Jugoslavian kirolariek laguntza handiak zituzten kirolean aritzeko. Ni, adibidez, lanbidez jurista nintzen, baina goiz eta arratsaldean entrenatzeko lanetik irteten uzten zidaten. Jokalariei ere baimena ematen zieten lanetik irteten eta entrenatzeko, egunero gainera. Honetaz gain, Urolak duen mailan ere, jokalariei dirulaguntza ematen zitzaien. Europa Ekialdeko herrialde guztietan hala izaten zen eta nire ustez, hori dela eta irteten ziren hain kirolari onak”.

Dena den, Urolako jokalarien kemenaz oso harro agertzen da Miso Basic: “Nire ustez Urolako jokalariek Jugoslavian

maila berean aritzen direnak baino balio-tsua goak dira arrazoi batengatik: hemengo jokalarien mentalitatea oso ezberdina da. Jugoslaviarrak edozein talderi irabazteko gai dira, baina adore gutxiago dute. Behin talde bati irabazi ondoren, beraren aurka jokatzen duten hurrengorako motibazioa galdu egiten dute.”

Urolan lanean hasi berria da, baina jadanik oso gustura dagoela nabaritzen zaio Misori, printzipioz datorren denboraldian ere bertan aritzeko asmoa baitu, “Hona heldu naizenean ez didate esan zer lortu behar dudun, baina helburua maila manten-

tzeta izango dela suposatzen dut. Taldea eta zuzendaritza nire lanarekin gustura agertzen badira datorren denboraldian jada beste helburu batzuk ezarriko ditugu.”

“Taldea eta zuzendaritza nire lanarekin gustura badira, datorren urtean ere jarraituko dut”

Urola taldearekin urtetako lana egin nahiak Euskal Herrian gustura bizi dela ere erakusten du, izan ere baditu horretarako arrazoiak: “Robertek, nire semeak, kazetaritza ikasketak aurtun amaituko ditu eta doktoretza ere egin nahi du. Orainarte oso ondo eraman ditu ikasketak eta lan on bat aurkitzeko zortea badu Euskal Herrian geratzeko gara. Izan ere, semea oso gustura bizi da hemen eta primeran egokitu da Euskal Herriko bizitzara. Torrevieja joan ginen batean, bertakoek euskaldun petotzat hartu zuten. Dena den, niri ere oso gogorra egingo litzaidake Bosniara itzultzea, ez baita gure garaian ezagutu genuena. Orain musulmanak nagusi dira eta ni katolikoa naiz eta emaztea, berriz, ortodoxoa. Kristau gehienek Sarajevo utzi dute eta nire hango etxean orain islamiar batzuk bizi dira. Nahiz eta legeaz etxea itzultzea eskatu dezakedan bertara itzultzea oso gogorra izango litzateke.”

MURUA

Oinetako konponketa

Larruzko erropen konponketa.
Guraiza, labana... zorrozketak

Labeaga, 37 URRETXU
Golden plazoletan

Secundino Esnaola, 16 B
Tel: 943 72 16 63
ZUMARRAGA

HAR GOR
ILEAPAINDEGI MIXTOA
Nekolalde, 3 baxua
☎ 943 72 44 42

HARGOR
Artisautza - arropak - opariak
Nekolalde, 1
☎ 943 72 56 58

BAPRI
ANIMALIADENDA

Txoriak, arrainak, katuk, dordokak

Urdaneta, 3 ☎ 72 61 13
ZUMARRAGA

Legazpi, 5
☎ 943 726274
ZUMARRAGA

URRETXU
OPTIKA-GABINETE AUDIOPROTESIKOA
Graduazioa-Audiometriak-Audiofonoen moldaketa-Begiko tentsioaren hartzea
Ipeñarrieta, 4 ☎ 943 72 09 07 Iparragirre, 1 ☎ eta faxa 943 72 59 68

Oihane Toledo

24 urteko urretxuar honek betidanik musika oso gustuko izan du eta bi herriotan sarritan entzun ahal izan dugu kantatzen, hasieran "Kimets-Goiargin" eta azkenaldian baita bakarka ere. Duela lau urte Oviedora joan zen bertan kantu ikasketak burutu eta bere zaletasuna ogibide bihurtu asmoz. Hasieran gogor xamarra egin omen zitzaion etxetik kanpo bizitzea, baina orain oso gustura dago Asturias aldean: "azken finean, nahiko gertu daudenez, Euskal Herriko eta Asturiasko bizimoduak antzerakoak dira".

Kantu ikasketa ofiziala aurten amaitzen duen arren, kantua ikasten jarraitzeko asmoa du eta Oihane dioenez "kanpotik dirudien baina ikasketa konpletuagoa da, beste ikasgai batzuen artean, italiara, frantsesa eta alemaniera ere ikasten ditugu". Jadantik lehen fruituak jasotzen hasi omen da eta Oviedotik zein Asturiasko beste zenbait herri-tatik deitzen diote kantatzeko, "kantu mundutik izarren irudia jasotzen dugu, baina izarra izatera iristea oso zaila da. Futbolarietara gertatzen dena gertatzen da: 1. mailara iristea oso zaila da. Nik, hain gustuko dudako kantu munduan bizibidea lortzea nahiko nuke."

-Zer izan nahi zenuen umetan?

Abeslaria.

-Aisialdian zer egitea atsegin duzu?

Urretxura joan eta lagunekin eta etxekoekin egotea.

-Bizitzeko toki bat?

Urretxu.

-Gustuko opera abeslaria?

María Bayo.

-Montserrat Caballé ala Ainhua Arteta?

Montserrat Caballé.

-Zein tenorerekin abestuko zenuke gustura?

Profesional ona den edozeinekin.

-Ze antzokitan?

Aukera ematen didaten edozeinetan. Euskal Herrian, gainera, orain kantatzeko areto berriak egiten ari dira.

-Zein da gustukoen duzun konpositorea?

Orokorrean Mozart eta abesteko Rossini eta Puccini.

-Kantatzeko ze hizkuntza atsegin duzu?

Bel Cantorako hizkuntza aproposena eta errazena italiara da, gaztelara baino gehiago.

-Euskaldunok hobeto abesten al dugu?

Euskal Herrian asko abesten dugu eta orokorrean oso ondo.

-Eztarria zaintzeko onena?

Eztarria zaintzearena oso mitifikatua dago, ez dugu sakrifizio gehiegirik egin behar eta bizitza normala eraman dezakegu.

-Nor gustatuko litzaizuke ezagutzea?

Jende asko, esateko zer edo zer duen edonor.

-Norekin pasatuko zenuke asteburu bat?

Lagun on batekin.

-Ilehoriak ala beltzaranak?

Berdin zait, pertsonaren arabera.

-Egindako azken oparia?

Gabonetan.

-Eta jasotakoa?

Aitak pisurako oparitu zidan mikroondasa.

-Data bat?

Nire urtebetetzea, azaroak 19.

-Mutil izen bat?

Edozein, izen normalak atsegin ditut.

-Zein egunkari irakurtzen duzu?

Urretxun Egunkaria eta DV, Oviedon El Mundo, El País... egunkari asko irakurtzen dut.

-Gustuko telebista saioa?

Telesailak.

-Bereziki gorroto duzuna?

Emakumeei zuzenduta daudenak: Maria Teresa Camposena, Ana Rosa Quintanarena...

-Liburu bat.

"Udazkenaren balkoitik".

-Filme bat.

"Bihotz ondoko sekretuak", Montxo Armendarizena.

-Gustuko musika taldea?

Musika mota gehienak atsegin ditut: euskalduna, jazz, folka... Bakalaua eta antzekoak ez.

-Soinu bat.

Edozein soinu suabe, bai musikala zein naturak sortua.

-Usain bat.

Belar moztuarena, itsasoarena...

-Ukitzeko...

Gauza suabeak.

-Janari bat.

Pasta eta arraina.

-Ura ala...

Ura bai eta momentuaren arabera beste edozer.

LOURDESKO AMA

**URRETXU
ZUMARRAGA**

Pagoeta, z/g. - URRETXU
Telf. 943 72 00 26 - 943 72 01 18
Fax, 943 72 32 94

GARAIALDE LIZEOA

Labeaga, 25 - URRETXU
Telf. 943 72 21 12 - 943 72 20 18

**IKASTOLA
KOOP. ELK.**

34 urte dituen Euskal Eskola

Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta DBH etapetan
matrikulatzeko epea: otsailaren 7tik 18ra.

ESKOLA PUBLIKOA

etorkizunerako aukera

2 urtetik 20 urte arteko kalitatezko eskaintza

Tel.-faxes: 943 721214
e-mail: info.gainzuri@educanet.net
Sta. Barbara bidea z/g.
20700 Urretxu

J.M. IPARRAGIRRE INSTITUTUA
Tel.-faxes: 943 721403 - 721413
e-mail: jmiparragirre@edunet.es
Sta. Barbara bidea z/g.
20700 Urretxu

Matrikulazio epea zabalik, otsailaren 7tik 18ra.